

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXIV.

ZATURDAG den 8sten OCTOBER 1836.

N. 41.

De volgende stukken zijn door het Gouvernement ter plaatsing ingezonden.

WET

waarby de nationale Maten en Gewigten van Nieuw Granada bepaald worden.

De Senaat en Kamer van Vertegenwoordigers van Nieuw Granada, vereenigd in Congres,

Overwegende:

Dat het volstrekt noodzakelyk is de nationale maten en gewigten te bepalen en overal gelyk te maken, door het hervormen der wet van 10 October 1821, en zoo min mogelijk afwykende van het stelsel en de gewoontens, die in het land gevestigd zijn.

Besluiten:

Art. 1. De vara van Granada zal de eenheid wezen, die tot grondslag dient aan de nationale gewigten en maten. Veronderstellende dat den boog van den Meridiaan des aardbols, vervat tusschen de evennachtslijn en den pool, verdeeld zy in twaalf miljoen vyf maal honderd duizend gelyke deelen, zal een dier gedeeltes de vara van Granada wezen, die alzoo gelyk blyft aan acht fransche decimètres.

Art. 2. De vara zal verdeeld worden in cuartas (vierde gedeeltes), elke cuarta in twee octavas (achtsten), elke octava in vyf pulgadas (duimen), en elke pulgada in tien lineas, (streepen). Zullende de vara alzoo inhouden veertig pulgadas, of vier honderd streepen.

Art. 3. De oppervlakte maten zullen wezen: de vara cuadrada, of een vierkant dat eene vara op elke zyde heeft: de estadal, of een vierkant met vyf varas op elk zyde, dat vyfentwintig vierkante varas bevat: de aranzada, of een vierkant met vyfentwintig varas op elke zyde, dat vyfentwintig estadalen of zes honderd vyfentwintig vierkante varas bevat: en de fanegada, of een vierkant dat honderd varas op elke zyde heeft, en dat zestien aranzadas, of veertien honderd estadalen, of tien duizend vierkante varas bevat.

Art. 4. De itineraire maten zullen wezen: de cuadra, die bestaan zal uit honderd varas: de legua uit zes duizend twe honderd en vyftig varas, of uit twee en zestig en een halve cuadra: en de doble leua of miriametro, uit twaalf duizend vyf honderd varas.

Art. 5. De inhouds maten voor vchten worden bepaald als volgt: de azumb, hetwelk den teerling wezen zal op het achtste gedeelte der vara: de cantara, die acht azumbres inhoudt, en die den teerlingezen moet van een vierde gedeelte der vara: en de moyo, die acht cantaras inhoudt, of vierenzestig azumbres, en die den teerling van eene halve vara komt te zyn.

Art. 6. De inhouds maten voor ranen zullen wezen: de media almud, eene doos welker bodem een vierkant y dat drie achtste gedeeltes der vara op elke zyde heeft, en tot diepte een achtste gedeelte: de almud, die dezelfde lengte en breedte

hebben moet als de media almud, maar eene dubbele diepte: de fanega, die twaalf almudes bevat, en op de inzyde den teerling vormt van drie vierde gedeeltes der el: en de cahiz, die twaalf fanegas inhoudt, en eene kist vormt welks bodem een vierkant zy van een en een halve vara op elke zyde, en eene diepte van twee en een kwart vara hebbe.

Art. 7. De zwaarte maat zal wezen: la libra (pond), dat de helft der zwaarte uitmaakt van een azumbre gedistilleerd water van vier graden centigraden, en gelykstaande aan een half kilograme fransche maat. Het pond wordt verdeeld in 16 onzas, de onza in 16 adarmes, en het adarme in 40 granos. Vyfentwintig pond vormen eene arroba, en vier arrobas een quintal.

Art. 8. Het Uitvoerend Gezag zal de standaards doen vervaardigen in Nieuw Granada, of in vreemde landen indien het zulks geschikter oordeelt enz.

Gegeven enz.

Bogotá den 26 Mei 1836.

Fiat Executie en Publicatie,

F. DE PAULA SANTANDER.

Namens Z. E. den President der Republiek, De Secretaris van Staat in het Departement van Finantien, FRANCISCO SOTO.

Voor translaat extract conform,

De Vice Consul belast met het Consulaat Generaal der Nederlanden in Columbia, R. F. VAN LANSBERGE.

BESLUIT

omtrent betaling van Alcabala.

De Senaat en Kamer van Vertegenwoordigers van Nieuw Granada, vereenigd in Congres,

Overwegende:

Dat in vele provincien van Nieuw Granada de publieke inkomsten niet toereikend zyn tot de noodige uitgaven,

Besluiten:

Art. 1. Het regt van Alcabala, dat geleideerd mogt worden in de tolhuizen voor de binnen Nieuw Granada ingevoerde koopmanschappen, zal voldaan worden op de by de wet bepaalde termynen, op de thesaurien der provincien waarvoor gemelde koopmanschappen bestemd mogten zyn; moettende de kooplieden vooraf eene verklaring in de tolhuizen afleggen van de provincien waarnaar zy den invoer doen, en de vereischte borgtogten geven.

Art. 2. Het Uitvoerend Gezag zal de noodige reglementen voorschryven op dat het voorafgaand artikel kracht bekome.

Gegeven enz.

Bogotá den 26 Mei 1836.

Fiat Executie en Publicatie,

F. DE PAULA SANTANDER.

Namens Z. E. den President der Republiek, De Secretaris van Staat in het Departement van Finantien, FRANCISCO SOTO.

Voor translaat extract conform,

De Vice Consul belast met het Consulaat Generaal der Nederlanden in Columbia, R. F. VAN LANSBERGE.

BESLUIT

omtrent Inkomende Regten op vreemd Zout.

De Senaat en Kamer van Vertegenwoordigers van Nieuw Granada, vereenigd in Congres,

Besluiten:

Art. 1. Het vreemd zout, van waar het ook komt, dat droog (en grano) ingevoerd wordt binnen Nieuw Granada, zal een inkomend regt betalen van acht realen per quintal (f2. 50. per 100lb.); en het steenzout, of dat welks kristallisatie zoo goed zy dat het geene vreemde bestanddeelen bevat, twaalf realen (f3. 75.) per quintal, met uitzondering van dat hetwelk langs de havens der stille zuidzee ingevoerd zal worden, dat acht realen per quintal betalen zal.

Art. 2. Het tegenwoordig besluit zal in werking gesteld worden op den 1 September dezes jaars, wordende alzoo hervormd de wet van 5 Juny 1834, in zoo verre zy een byzonder regt lag op het vreemd zout, op dat van Venezuela en op dat van de Ecuador.*

Gegeven enz.

Bogotá den 28 Mei 1836.

Fiat Executie en Publicatie,

F. DE PAULA SANTANDER.

Namens Z. E. den President der Republiek, De Secretaris van Staat in het Departement van Finantien, FRANCISCO SOTO.

Voor translaat conform,

De Vice Consul belast met het Consulaat Generaal der Nederlanden in Columbia, R. F. VAN LANSBERGE.

* By dit besluit is het vreemd zout (behalve steenzout) niet verhoogd, maar dat van Venezuela en van de Ecuador van 4 op 8 realen gebragt.

KENNISGEVING.

ANGEZIEN er nog een groot aantal memorien van aangifte of negatieve verklaringen ontbreken wegens de nalatenschappen der personen overleden in de afgelopen jaren 1834 en 1835 wier naastbestaanden of betrekkingen tot dus ver onbekend gebleven zyn, heeft de ondergetekende het dienstig geoordeeld, ter bekoiming van renseignementen aangaande de omstandigheden der alhier bedoeld wordende overledene personen, om eene naamlyst derzelve onder de fortspoort te doen aanplakken, ten einde degenen, welke verpligt zyn memorien van aangifte van derzelve nalatenschappen of wel negatieve verklaringen, dat dezelve geene eigendommen hebben nagelaten, in te leveren, te herinneren, om als nog hun verzuim te komen herstellen.

De Koloniale Ontvanger belast met de perceptie der belasting op de erfvolgingen in deze kolonie,

C. L. VAN UYTRECHT.

Curaçao den 23 September 1836.

BEKENDMAKING.

NAMENS den HoogEdel Gestrengen Heer Gezaghebber ad-interim wordt hierby bekend gemaakt, dat by het Gouvernement alhier ter bezigtiging liggen eenige van Bonaire afkomstige kromhouten; zullende de genen, die verlangen mogten, van dat artikel zekere hoeveelheid te erlangen, zich in geschrifte aan het Gouvernement kunnen adresseren, met vermelding van den prys, welken zy per stuk van eene bepaalde lengte en dikte zouden willen betalen.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.
Curaçao den 3 October 1836.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 7 October 1836.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber ad-interim dezer kolonie wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 15 dezer als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 14 Onzen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pene als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

DE belanghebbenden worden hierby bekend gemaakt, dat het Fonds bestemd tot het oprigten van torens en baken op de eilanden Bonaire en Klein Curaçao in de jongst verloopene week bedragen heeft

f 1379 96.
thans met de bydrage van
... Doyer, Jager by de 1 komp.
in Garnizoen alhier 2 00.

toegenomen is tot f 1381 96.
Curaçao den 7 October 1836.
De Koloniale Ontvanger,
C. L. VAN UYTRECHT.

Publieke Verkoop.

DE ondergeteekende namens het Collegie der Wees Onbeheerde en Desolate Boedel kamer dezès eilands, in kwaliteit als speciale gemagtigde van den Heer **BENJAMIN JESSURUN**, zal op den 17 October by publieke opveiling ter Weeskamer doen verkoopen:

Een **HUIS** en **ERVE** gelegen in de Willemstad, in de 1ste Wyk No. 2.
Curaçao den 30 September 1836.
G. VOS Jz. Weesmr.

LYST van de ter Koloniale Secretary liggende onafgehaalde brieven, angebragt sedert de laatste acht dagen.

Maria Victorina.	Flora Schotborgh.
Isverte Tomasa.	Louisa San Miguel de Tru-
Yeabel Fanol.	yal.
W. Heigmaa.	Rafaela Tullar de Gallar-
Carlota Pontilis.	raga.
David Curiel.	David Pontilius.

Curaçao den 7 October 1836.
De Commis, belast met de
opgemelde directie,
C. GORSIRA.

C U R A Ç A O .

Vaartuigen in en uitgeklaard sedert onze laatste.

INGEKLAARD—OCTOBER.

1. golet Cleopatra, Leon,	Maracaybo
— Aurora, Jones,	Puerto Cabello
— Casualidad, Gonsales,	Coro
3. — Abeona, Huybregts,	Bonaire
— Eagle, Dejongh,	St. Thomas
bark Rosita, Torres,	Puerto Cabello
4. golet Susanita, Ramires,	Coro
— Eleisa Margartha, Caffero,	St. Domingo
saluche Maria Gregoria, Ocando,	Coro
golet Dorothea, Evertsz,	Aruba

UITGEKLAARD—OCTOBER.

1. golet Deligencia, Gomes,
- Casualidad, Gonsales,
3. — Geertruida, Levy,
4. — Susanita, Ramires,
5. — Teresa, Roberto,
6. brik Ottoman, Gray,
- bark De Goede Hoop, Kranwinski,
6. golet Abeona, Huybregts,
- bark Rosita, Torres,
- golet Aurora, Jones,
- Dorothea, Evertsz,
- Washington, Humphrey,
7. bark Dolores, Fernandez,
- golet Eagle, Dejongh,
- Comest, Jansen.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.

O C T O B E R 1836.

- L. K. Zondag den 2 te 2 u. 6 m. 'anmiddag.
N. M. Maandag den 10 te 8 u. 53 m. 'smorgens.
E. K. Maandag den 17 te 5 u. 39 m. 'smorgens.
V. M. Maandag den 24 te 8 u. 28 m. 'smorgens.

Wy zyn vriendelyk begunstigd geworden met de lezing eener Londensche Courant van den 15 Augustus. Dezelve behelst zeer uitgebreid de gebeurtenissen, welke by de afkondiging der Constitutie van 1812 in Spanje plaats hadden.

De berigten uit Spanje liepen slechts tot den 7 Augustus, waaruit blykt: dat op den 2 dier maand de Constitutie in meest al de provincien is afgekondigd geworden. In Madrid echter niet. De Koningin regentesse heeft zich stellig tegen het invoeren derzelve verklaard. Op den 4 waren er groote onlusten in de hoofdstad uitgebroken. Men vorderde de afkondiging der Constitutie, en de nationale garde schaarde zich aan de zyde van het volk; doch Generaal Quesada plaatselyke kommandant der hoofdstad liet zyne troepen uittrekken om het oproer te stillen. Op den 5 werd de nationale garde by een dekreet van de Koningin ontbonden. Door een ander dekreet van denzelfden dag werd bepaald om dezelve als in 1835 weder zamentestellen. Een derde dekreet plaatst Madrid onder krygswetten.

Op den 4 vaardigde de Koningin, die met hare twee dochters te St. Idelfonso veiligheidshalve gebleven was, een adres aan de spaansche natie uit, waarin zy, na dezelve herinnerd te hebben de bewyzen, welke zy steeds gegeven heeft van hare goede gezindheid, zoo door het verlenen eener amnestie, als door het herstellen van de oude ryks wetten, verklaart: nimmer te zullen toegeven aan eene oproerige minderheid, waarom zy eerst den bystand des Hemels, dan de getrouwheid der natie en eindelyk de magt harer legerbenden zal inroepen.

Op den morgen van den 6 was alles rustig. De eerste maatregels van het militaire gouvernement in Madrid was het verbieden der uitgeving van de vier oppositie blaadsjes: *El Eco del Comercio, El Nacional, El Patriota* en *El Castellano*.

Men dacht niet, dat de Cortes op den 20 Augustus vergaderen zullen.

Volgens deze Courant was de Constitutie in Madrid nog niet afgekondigd geworden. Het zal echter later moeten gebeurd zyn, anders zou men in Porto Rico zulks niet gedaan hebben.

El Liberal van Caracas van den 13 September behelst een verzoekschrift door een groot getal aanzienlyke personen ondertekend en gerigt aan het bestuur der hooge school dezer stad. Hierin wordt verzocht, dat er wegens de algemeenheid der engelsche taal in dit werelddeel en de uitgebreide handelsbetrekkingen met Engeland en Noord Amerika op de universiteit te Caracas ook eene klasse voor deze taal mogt opgerigt worden.

Dit blad meldt verder, dat hetzelfde onderrigt is geworden, dat er eenige geestelyken zich hebben uitgelaten tegen dit plan, met te zeggen, dat zulks de jongelingschap geheel zou bederven, daar het aanleeren van de engelsche taal hun gelegenheid geeft om kettische of protestantsche boeken te lezen, en dit is juist het ware middel om hen te verketteren. Het is waar, dat de werken van Voltaire en consorten in het Spaansch zyn vertaald, doch deze werken zyn niet zoo gevaarlyk als die der protestanten. De deisten houden zich nog altyd in schyn aan de kerk en laten hunne kinderen in deszelfs leer onderwyzen, doch wat tot het protestantismus overgaat, dit is gansch voor de R. C. kerk verloren. *El Liberal* hoopt echter, dat het bestuur zich niet door zulke redenen zal laten afschrikken.

Gemengde berigten uit Londensche en Amerikaansche Couranten.

Er waren te Parys op nieuw een vyftigtal personen gearresteerd, welke beschuldigd zyn tot de geheime genootschappen te behooren.

Gedurende het feest der drie July dagen heeft er geene revue van de nationale garde plaats gehad, daar men vermoedde, dat er zich verscheidene koningsmoordenaars onder dezelve bevinden, die tot geheime ge-

nootschappen behooren, welke ten doel hebben om den burger koning om het leven te brengen.

By elke vorige verjaring dezer gebeurtenis nam Louis Philippe dit tydstip waar om zich met de nationale garde, die als het ware het volk vertegenwoordigen, te verbreederen.

By gelegenheid der inwyding van den triomfboog, waarop in verheven beeldwerk afgemaald staat de feiten van Frankryks wapenroem gedurende de republiek en het keizerdom, heeft Louis Philippe deze feestelyke plegtigheid niet durven bywonen uit vrees voor lyfsgevaar.

Generaal Evans maakte toebereidselen tot een geregelden aanval tegen Fontarabia, ten einde den misslag te vergoeden, die hy den 12 en 13 July begaan had in niet te slagen tegen eene plaats, hebbende alleen 1100 Carlisten en drie of vier oude stukken geschut.

Een brief uit Italie zegt:—

“Gedurende de twee laatste jaren heeft de geestelykheid van Spanje eene groete hoeveelheid juweelen naar Italien gezonden, welke ten voordeele van Don Carlos zyn verkocht geworden. De waarde der juweelen is hier tengevolge gedaald, maar enkel tot eene zekere trap, dewyl er kooplieden uit alle plaatsen van Europa aangekomen zyn, om dezelve op te koopen. Deze toevloed van diamanten en andere juweelen heeft echter thans opgehouden, en de rykdommen van de spaansche geestelykheid schynen uitgeput te zyn.”

De Municipaliteit van Luik heeft den protestantschen geestelyke eene toelaag van 450 franken by zyn gewoon salaris gegeven, op grond dat de som, die door het gouvernement hem was toegestaan, niet toereikend is tot het onderhoud van zich en zyne familie.

Brieven van Perth vermelden de gevangenneming van elf aanzienlyke Hongaren, welke beschuldigd worden van eene proclamatie aan het volk afgekondigd te hebben, hen uitnoodigende tot daden van gewel tegen de magtaten en de leden van de hooge geestelykheid, die in den ryksdag doof bleven om hervormingen in het ryk te voeren. Alhoewel dit nieuws hier eenige sensatie veroorzaakt heeft, zoo hecht men er niet veel belang aan wegens de welbekende getrouwheid der Hongaren, die alle aanslagen van dien aard zullen tegengaan.

Uittekensel van een brief uit Triest gedagteekend den 1 Augustus:—

“Wy hebben hier 170 Polen, die geene pasporten naar Frankryk kunnende bekomen, verpligt zullen zyn naar Amerika te gaan, daar het oostenryksche gouvernement aandingt, dat zy deszelfs grondgebied ont-ruimen, en de Fransche Consul heeft geene magt om paspoorten aan nieuwe uitgewekener aftegeven.

“Le ex-president Jariszewiez blyft nog steed in de gevangenis van Triest, maar word met mindere gestrengheid behandeld, zoo dat men hem in een wagen ziet rondryden vergezeld van een oostenrykschen officier en twee soldaten. De vier andere Poolsche gevangenen blyven in naauwe gevangenis. Men begint te vermoeden, dat de orzaak van hunne gevangenschap eene aanlaging tegen hen is, door twee personen dienst by de Republiek van Krakaw, omlat zy zouden getracht hebben de inwoner optestoooken en eene communicatie te openen, zoo wel binnen als buiten 'slands, hetwelk vyandelyk is tegen de kabinetten van Weenen en St. Petersburg.”

De Koning Otto van Griekenland wordt in en loop der maand Augustus te Weenen verwacht.

De Pacha van Egypte is door den Franschen Consul overgehaald om zyn besluit tolet omverwerpen van eenige der piraten op te geven, ten einde steenen te verkryen tot het maken van andere werken.

Op de verkoop der goederen van Bay O'Meara's werd er een tand van Napoon voor zeven en een half guineas veocht, en eene weinige regels van zyn hatschrift voor elf guineas.

De *Buzzard* heeft den 4 July een ander slaanhaarder met 268 slaven genomen, (de

Portugeesche brik Manito) zynde het zevende vaartuig door de *Buzzard* genomen sedert den 17 December 1834, met een totaal getal van 2,673 slaven.

De expeditie op den Euphraat is in het rudden van derzelve voorspoed een zwaar ongeluk overgekomen. Na vele moeite en tydverspil was het dezelve gelukt de gunst der bewoners dezer landstreek te winnen. De Arabieren hadden op zich genomen om de benodigde brandstof in steenkool en hout benevens de levensvoorraad te verschaffen. De beide stoombooten de Euphraat en de Tigris zakten de rivier af en deden de noodige peilingen en verkenningen, toen op den 21 Mei ll. zich een storm verhief zoo hevig, dat men zich in deze streken zulk eenen niet herinnert. Deze storm deed de Tigris omkeltelen, waardoor dezelve zonk en twintig menschen het leven verloren.

Het andere stoomvaartuig vervolgt thans alleen deszelfs weg, en de bevelhebber schryft: dat hy hoopt, dat de Admiraliteit te Londen zich door dit ongeluk niet zal laten afschrikken, daar het een lotgeval is waaraan de gansche zeevaart is blootgesteld.

Het laatste bericht van Kolonel Chesney liet hem te Beles, byna 140 mylen van Bir, aan de Euphraat, en hy heeft door middel van zyne stoomboot zoodanig de bewondering der Arabieren naar zich getrokken, dat zy hem de grootste achting en gunst bewyzen en hem zelfs voor een toovernaar aanzien, voor wien niets onmogelyk is.

Texas en Mexico.

“Men heeft ons berigt, dat Santa Anna ontvlugt is, en, men denkt oogluikenderwyze met voorweten van den President van Texas, Burnet, die, zoo men zegt, van hoog verraad beschuldigd wordt. Hy is echter een man van reine zeden, en indien Santa Anna ontsnapt is, dan twyfelden wy of Mr. Burnet wel eenig deel in de zaak heeft. Het tweede en verre weg het belangrykste berigt, is het naderen van de Mexikanen, met 14,000 man onder het bevel van Generaal Urrea, die, zoo men zegt, 65 mylen van Nacogoches is. Deze magt is zonder twyfel vergroot.

“Het is eene daadzaak, dat de Texasers met slechts omtrent 3000 man, groote onverschilligheid wegens het naderen van de Mexikanen laten blyken, en dat zy spreken van zelve aantevallen en bezit derzelve belangryke zeehavens te nemen, liever dan de nadering van de Mexikaansche armee afwachten.”

“Nieuw Orleans Aug. 16.

“Door de aankomst van de schoener St. Jacinto, vier dagen van Galveston, vernemen wy, dat op den 8 Aug., de Mexikaansche schoener Maltilda, die door de Texiaansche oorlogsschoener Terrible genomen is geworden, aldaar is aangekomen, onder het bevel van een prysmeester. Zy was bestemd van Sisal naar Campeachy, met eene lading van limoenen, meel, koren, boonen en cigaren. De Terrible heeft vervolgd en op strand gedreven eene Mexikaansche schoener, die verongelukt is; deszelfs naam is onbekend.

“De schoener Urchin en de brikken Durango en de Goede Hoop hebben Galveston verlaten om Texasser troepen naar Matorda over te brengen.

“Er zyn 3000 Texassers onder het bevel van Generaal Rusk, op marsch naar Matamora om van deze plaats bezit te nemen.

“Volgens een brief van Galveston, waren de vrywilligers met den besten geest bemeld en hadden voorgenomen de vlag, die door de Jufferouwen van Kentucky hun geschenken was, nimmer in de handen van de bloedborstige Mexikanen overtelaten.

“Men zegt, dat Generaal Houston als de toekomstige President van Texas gedoodverfd wordt.”

MENDELINGEN.

De alom bekende ryke joodsche bankier ROTSCCHILD is te Frankfort aan den Main in den ouderdom van 59 jaren overleden. Hy was sedert twintig jaren in Londen woonachtig, doch ging naar Frankfort om by het huwelyk van een zyner zonen tegenwoordig te zyn. Hoewel te Frankfort geboren zoo zal zyn lyk naar Londen overgebracht

worden; een stoomboot was ten dien einde naar Rotterdam vertrokken. Hy laat een afzonderlyk kapitaal na van vyftig millioenen gulden, dat hy in geldspeculatie heeft gewonnen.

Sedert het Congres van Weenen heeft hy aan de mogendheden voorschotten gedaan, doch deze voorschotten deed hy alleen aan de koningen der legitimiteit, maar weigerde volstandig er eenige te doen aan de spaansche Cortes, de grieksche en Zuid Amerikaanse staten. Hy is dus een vermogend werktuig geweest in de hand der vorsten om de volken in toom te houden.

Hy legde geene beschaafdheid in zyne gesprekken aan den dag. Alle zyne verstandelyke vermogens waren op het speculeren gevestigd en hy had zulk eene volkomene correspondentie, dat hy meestal de tydingen eerderbekwam dan de gouvernementen. Zoo wist hy de ontsnapping van Napoleon uit Elba 25 uren vroeger dan het engelsche gouvernement. Hy laat vier zonen en drie dochters na.

Eerlykheid is de grondslag van de buitengewone rykdommen en algemeene betrekkingen van het huis van ROTSCCHILD.

In het begin der oorlogen van de fransche omwenteling was MOSES ROTSCCHILD, de vader van de bankiers ROTSCCHILD, een klein bankier of geldlener in eene niets beduidende wyk van Frankfort. Hy had een karakter van naauwgezetheid en strikte eerlykheid. Zyn oudste zoon NATHAN MEYER, dien hy naar Engeland gezonden had, begon te Manchester handel te dryven, deels als een kleine manufacturier, doch voornamelyk als makelaar of commissienair agent om de fabrikaten van Lancashire en Yorkshire aantekopen en naar Frankfort voor de duitsche markt te verzenden.

Deze handel was genoegzaam belangryk tot dat de vermaarde dekreten van Berlyn en Milaan denzelven in den handel van Frankfort vernietigden. Een ander zoon SALOMON was naar Parys gezonden, waar hy als geld handelaar en *negociant* zaken begon te verrigten. De derde zoon bleef by zynen vader te huis.

Toen de fransche legers den Rhyu overtrokken, werden de meeste duitsche vorsten uit hun gebied verdreven. Onder deze bevond zich de souverain van Hessen Cassel, die met zyne juwelen en specien naar Frankfort vluchtte, ten einde zoo mogelyk dezelve in veiligheid elders te depositeren. Het vermaarde goede karakter van den nederigen jood MOSES ROTSCCHILD bewoog den vorst zynen ter waarde van eenige millioenen schat aan hem te vertrouwen, en tot dat einde verwoogde hy zich by hem. ROTSCCHILD weigerde ten eerste eene zoo groote verantwoordelykheid op zich te nemen, aangezien de Franschen in aantogt waren. De vorst wilde niet eens een bewys van hem nemen en overreedde MOSES eindelyk om de bewaring der juwelen en specien op zich te nemen. De Franschen waren werkelyk in aantogt op Frankfort en trokken juist binnen de stad, toen hy bezig was den schat van den vorst in eenen hoek van zyn tuintje te begraven. Zyn eigen vermogen, bestaande in goederen en geld ter waarde van 40,000 franken liet hy ten prooije des vyands, wel wetende, dat zoo hy alles verschool, men strikt zou na zoeken, en dat niet alleen het zyne, maar ook dat van den vorst ontdekt zoude worden.

De Republikeinen, gelyk de Philistynen van gindschen tyd, lieten hem zonder een daalder van zyn eigen vermogen. Hy was inderdaad even als al de andere ingezetenen van Frankfort tot de uiterste armoede gebragt; doch de schat van den vorst bleef veilig. Eenigen tyd, na dat het Fransche leger terug getrokken was, begon hy in klein zyne zaken als bankier en vergrootte dezelve met omzigtigheid uit des vorsten geld, tot in 1802 toen deze op deszelfs weg naar Cassel te Frankfort aankwam.

De vorst had in de Couranten gelezen, dat de Franschen ROTSCCHILD van alles geplunderd hebben en beschouwde gevolgelyk zynen schat als onvermydelyk verloren. Hy ging dus zonder eenige hoop by den eerlyken jood aan en bleef verbaasd te vernemen, dat deze op de vraag: “de roovers hebben alles weggenomen” ten antwoord gaf: “geen kreutzer.” Ik heb al de juwelen, welke ik onaangeroerd gelaten heb, in eene geldkist, en het geld heb ik alzoo, met vyf procent daarby voor Uwe Hoog-

heid, te rekenen van den dag af dat U Uw vertrouwen in den jood MOSES ROTSCCHILD gesteld hebt. Hy vermaande toen alles wat er met de *sacculottes* plaats gegrepen heeft, en zeide: dat hy zoo veel gelds niet renteloos kon laten, maar had hetzelfde by beetjes uitgezet, zoo dat de vorst hetzelfde thans met 5 pct. kon terug ontvangen.

“Neen,” zeide de vorst, “Ik wil, noch de door U edelmoedig aangeboden renten hebben, noch het geld als nog ontvangen. De interest is niet genoegzaam om de schade te vergoeden, welke gy geleden hebt om myn goed te redden, behoud dus myn geld nog 20 jaren onder U tegen niet meer dan 2 pct. interest.”

Op het Congres te Weenen stelde de vorst van Hessen Cassel het karakter van MOSES ROTSCCHILD dermate gunstig voor, dat hy van de aldaar vergaderde mogendheden en ministers de belofte erlangde, om aan de familie ROTSCCHILD de preferentie te geven by het doen van eenige lening. Het was ook van die gevolgen, dat men de lening van honderd millioen door Frankryk aangegaan om de verbondene mogendheden te betalen aan Baron SALOMON ROTSCCHILD te Parys toevertrouwde.

Op deze wyze begonnen hunne zaken op eenen grooten schaal. De eerste lening te Parys was aangegaan tegen 67 procenten, doch werd in korten tyd tot 93 verkocht.

Wanneer eenig geldsystema duurzaamheid zal bezitten, dan moet er eene juiste verhouding bestaan tusschen het geldstuk, dat de hoofdmunt uitmaakt, en hare onderdeelen; ook moet deze munt eene zekere verhouding hebben met het goud en zilver.

Wanneer de betrekking dezer munt met hare onderdeelen of met den prys van het ongemunt goud en zilver verbroken wordt, dan wordt den weg geopend ter vervalsching of uitvoer dezer muntstukken, byv: Toen in vroegere jaren de regering van Curaçao vaststelde, dat de ligte Johannissen voor wigtige zouden doorgaan, werden alle wigtige uit den lande gevoerd; en toen onder het engelsche bestuur bepaald werd, dat een vyfde gedeelte van een spaanschen daalder de waarde zou hebben van een vierde gedeelte van dien daalder, werd niet alleen het geldsystema uit deszelfs verband gerukt, maar ook de waarde der hypotheken een vyfde deel verminderd.

Zoo als bekend is, had het gouvernement van Hayti, wegens den toenmaligen staat harer finantien, een munt in omloop gebragt van een veel minder allooï dan de waarde was, die er voor bepaald werd.

De gevolgen waren hier weer zoo als overal elders. Vele duizenden dezer lichtere muntstukken, welke buitenlands waren geslagen, werden in omloop gebragt, en de wigtige gouden en zilveren munten, vooral spaansche daalders en doebloenen verdwenen uit den omloop.

De handel, die ter aller wege onafhankelyk van de regering te werk gaat, bragt eindelyk de ligte munt in verhouding met de spaansche munt, door dezelve voor zoo veel procenten aantenemen.

Thans is ons gezegd geworden, dat de regering van Hayti eene geldlening in Engeland heeft gedaan, door middel van dewelke zyne wigtige munt in omloop wil brengen, die de lichtere nationale geldstukken moet vervangen.

Er is door de regering van Nieuw Granada eene afkondiging gedaan, gedagteekend Bogota den 4 Mei ll. Hierin wordt gezegd: dat de regering van Cartagena naar Bogota had opgezonden zes Columbiaansche doebloenen, welke aldaar in omloop waren en die by beproeving valsche of onrecht zyn bevonden. Derzelve kenteekens worden zeer naauwkeurig en uitvoerig in deze waarschuwing uitgedrukt en zyn zeer duidelyk optemerken.

Als men de doebloenen by gewigt ontvangt, dan heeft men niet te vreezen omt die valsche doebloenen te ontvangen.

Eenige bijzonderheden van het springen van het Oorlogschip ALPHEN.

Uittreksel van eenen brief gedagteekend Curaçao den 25 September 1778.

"Sedert myn laatste schryven is alhier eene zeer verschrikkelijke en deerniswaardige zaak gebeurd, namelijk het opspringen van de lucht vliegen van 'slands oorlogschip ALPHEN, gecommandeerd door den Edeelen Gestrengen Heer VAN DER VELD. Eene gebeurtenis, welke ons als nog door de droevige gevolgen, die wy met eigene oogen gezien hebben en als nog aanschouwen van schrik doet yzen, en waarvan ik de omstandigheden zoo veel den staat myns lichaams toelaat kortelyk zal verhalen.

"Gemeld schip Alphen lag den 15 dezer tusschen myne werf en die van Teleman Cruger & Co. doch een weinig meer naar de myne toe, zoo dat ik in myn pakhuis, of op de gaandery zittende, alles zien kon, wat aan boord gedaan werd. Dien morgen in myn pakhuis zittende te schryven, hoorde ik de klok van het schip zeven glazen, dat is, half acht ure slaan; daarop dacht ik (wyl ik in den raad moest wezen) dat het tyd was om onder het drinken van een kopje koffy myne kleederen aan te doen; ik sloot daarop de twee deuren van myn pakhuis en ging naar boven; op myne gaandery komende, vond ik myne vrouw uit een der vensters van de gaandery liggen; ik ging daarop aan de koffy tafel zitten, het geen myne vrouw ook deed; doch naauwelyks gezeten zynde, hoorde ik een verschrikkelijken slag even als van drie of vier stukken zwaar geschut, die tegelyk afgingen, vergezeld van een vreeselyk gekraak, die al het koffy goed, dat op de tafel stond, vernielde, waarop ik myne vrouw toeriep: Myn God! vrouw! het oorlogschip vliegt in de lucht; die daarop van haar stoel naar het voorhuis vloog; en tegelyk werd ik door den slag van myne stoel gewipt, doch voelende, dat myne beenen door den schrik verlamd waren, greep ik de vensterbank van de gaandery, zoo dat ik zoo naby stond, dat ik een klein steentje op het schip konde gooijen; en alstoen vloog het schip met eenen vreeselyken en verschrikkelijken slag in de lucht. Op hetzelfde oogenblik was hemel en aarde in eene diepe en verschrikkelijke duisternis gedompeld, zoo dat ik niet in staat was een voet lengte van my af te zien; doch ik hoorde de zee met eene verschrikkelijke woede aankomen en tegen de fundamenten van myn huis slaan, zoo dat ik dacht met huis en al ingezwolgen te zullen worden; en daarop weder terug keerende, kwam zy ten tweede male met groote hevigheid aanzetten, waarop ik myn gezigt naar de barken wendde, die aan myn werf lagen, en ik zag dezelve even als eijeren schalen opgeheven worden en tegen elkanderen aan myn werf aanstooten; daarop sloeg ik myne oogen naar den hemel en zag de lucht vervuld met eene menigte dingen, die ik door den schrik en de verbaasdheid niet onderkennen kon, die met een verschrikkelijk gedonder en gekraak nedervielen, zoo dat het was of hemel en aarde verging.— In deze verbaasdheid en schrik liep ik al waggelende even als een dronken man naar de trap om naar beneden te gaan. Myn oudste zoon dit ziende, greep my onder den arm om my te ondersteunen; beneden komende, zoo konde ik door de zee en menigte van stukken hout, die op den grond lagen kwalyk voortgaan, en ik zag verscheidene menschen op den grond liggen; doch naauwelyks eenige treden voortgegaan zynde, hoorde ik van alle kanten: brand! brand! roepen, waarop ik, my omkeerende, vernam, dat myn huis in den brand stond. Hierop vloog ik terug met eens de trappen op, direct naar den zolder. Ik werd door verscheidene myner slaven gevolgd; doch allen met ledige handen, door de verbaasdheid. Myne vrouw zulks merkende, had nog zoo veel bezef hen toe te roepen om tobbes met water mede te nemen, en greep daarop zelfs naar eene tobbe, doch stiet zich geweldig aan het voorhoofd. Eindelyk de tobbes met water aangebragt zynde, en eenige negers op het dak klimmende, vernamen wy, dat het eene brandende zeil was, die op het dak gewaaid was. Tot myn groot gejuik juist op eene plaats daar nog eenige pannen waren blyven hangen, waar-

op wy een menigte water wierpen, zoo dat een, die op het dak stond, kans zag een end te vatten om het los te scheuren, waarop het al brandende nederviel. Zoodra ik dit vernam, liep ik weder naar beneden en op myn werf komende, vroeg ik al bevende, wie er dood geslagen waren? Myne vrouw zond my een glas met een weinig wyn, doch ik had zoo veel kracht in beide myne armen niet om het aan myn mond te brengen, zoo dat men my helpen moest. Naauwelyks dezen wyn gedronken hebbende, hoorde ik een ysselyk geschreeuw: dat de golet van Coenraad Visser in den brand was, dat hy zyn volle kruid aan boord had, en dat de stukken met scherp geladen waren. Ik wel bezeffende, dat zoo dit vaartuig kwam te springen, wy door de nabyheid ten tweede male gevaar liepen om vernield te worden, liep met grooten schrik de trappen op en riep myne vrouw toe: vrouw! om Christus wille vlucht met de kinderen uit het huis, want de golet van Coenraad Visser is in den brand, zy heeft hare volle lading kruid en de stukken zyn geladen! Laat my ten minste met Gods hulp U behouden! Hierop greep myne vrouw ons jongste kind by de hand, en een myner zonen ondersteunde haar onder den arm; en zoo vluchtte zy door het water en over de balken en stukken hout, die op den grond lagen, naar den berg en zoo voorts naar de werf van Juffrouw Stoel.— Ik liep naar den zeekant en bad met gevouwene handen de menschen, die ik daar vond, tot assistentien om den brand in de golet te blusschen; doch zy stonden van verbaasdheid als steenenbeelden zonder een woord te spreken of handen en voeten te roeren. Ondertusschen kwamen eenige myner slaven naar my toelopen, de een greep my by den arm, de anderen by myn ~~arm~~ om myn leven te behouden. Eindelyk werd de brand door Gods hulp geblusht; waarop ik myne oogen over myn werf en huizingen liet gaan. Maar als toen kon ik my naauwelyks van weenen onthouden door het zien van de vreeselyke verwoestingen, welke deze droevige en onverwachte slag my in minder dan een minuuts tyd had veroorzaakt, waardoor ik met eens zonder myn toedoen geruineerd was. Ziedaar myn zoon het droevige lot, hetwelk my te beurt gevallen is. Een geval, hetwelk my, terwyl ik dit schryf, als nog het hart in het lyf doet sidderen. Verwacht niet, dat ik U daarom trent een omstandig verhaal zal geven, alzoo my zulks onmogelyk is, ofschoon ik by alles zeer naby was, wyl het schip voor myne deur lag en ik dus alles zien moest, zoo heb ik echter door de diepe en nare duisternis, waarmede hemel en aarde bedekt was, byna niets kunnen zien. Hoe myne vrouw en kinderen gesteld waren, is wel op te maken: verschrikt en ontsteld tot er dood. Ondertusschen hebben wy duizendvoudige reden den Almagtige en goedertierene God te danken voor zyne zoo miraculeuse goedheid en genade aan ons bewezen om ons te beschermen, dat wy niet vernield zyn geworden, dewyl het eene onbegrypelyke en allerwonderingwaardige zaak is, dat myne vrouw en kinderen niet verbryzeld zyn geworden, daar wy zoo naby waren en eene menigte van zware stukken hout en yzer ons over het hoofd en voorby gevlogen zyn, zonder ons echter eenig letsel aan ons ligchaam toe te brengen. De wonderen Gods, by deze gelegenheid gebeurd, zyn groot en menigvuldig, waarvan ik vele voorbeelden zoude kunnen bybrengen; doch ik zal my alleeniglyk bepalen by die, welke op myn werf voorgevallen zyn. Onder anderen is een twaalf pponder geschut uit het schip over myn huis in de lucht gevlogen, en in een

gang van 7½ voet wydte tusschen myn masten loots en pakhuizen in den grond gevallen, zoo diep dat men even de tromp een voet beneden het fundament konde zien, en zonder deze gebouwen iets het minste te beschadigen. Een yzeren bout van 5½ lb., vloog door myn keuken venster, scheurde de jak van eene negerin, gaf haar eene kleine kwetsuur in de zyde, nam een stuk van de pottebank weg, sloeg een gat in de deur en viel neder. Twee zware stukken eikenhout, die myne gaandery verbryzeld hebben, zyn tegen myn kamer venster aangeslagen, verbryzelden de posten en de bladen en splinterde eene mahogny kast, die in de kamer stond.

"Het schip is vooruit geborsten: want de boegspriet, de bril of voorezelshoofd, de kluisboom, de schigt en een gedeelte van den vasten steven, de leeuw, eenige knien, banden puttingen, juffer blokken en een menigte van touwwerk is op myn werf en in myne gebouwen geslagen. Eene stoel is onder de vrouw van myn timmermansbaas verbryzeld, haar linkerbeen is aan stukken geslagen, en is zy haast door de zee vermoord, want zy lag tot aan de keel in het water. Een mulatte jongen van my sprong in de verbaasdheid en schrik het venster uit, doch zonder zich te bezeeren. Vyf van myne slaven zyn gekwetst; waaronder twee zoo gevaarlyk, dat ik vrees, schoon zy al in het leven blyven daarvan nimmer eenigen dienst te zullen hebben. Alhoewel door dit geval zeer groote schade op dit eiland veroorzaakt is, zoo heb ik echter meer dan iemand de grootste schaden geleden,

"Uit de copia der lyst, die ik volgens order van Gouverneur en Raden ter Secretary heb opgegeven, zal U dezelve eenigzints kunnen nagaan; dezelve werden door de genen, die getaxeerd hebben, op 10,200 stukken van achten geschat. Maar ik zoude gaarne 15,000 stukken van achten schuldig willen wezen aan iemand, die het in zyn vorigen staat aannam te herstellen.

"Dit droevig en treurenswaardig geval is een schrikverwekkend schouwspel geweest, niet alleen door de menigte van menschen, die daarby het leven verloren hebben, maar ook de deerlyke gesteldheid, waarin de meeste lyken gevonden en op zyn komen dryven. Sommigen zonder hoofd, anderen zonder armen, eenige zonder beenen en anderen gebraden. Op myn werf zyn eenige darmen en ledematen gevonden, en den tweede dag heb ik nog een vierde part van een ligchaam doen begraven. Achter myn huis zyn verscheidene ligchamen gevonden, en is eene menigte ledematen en stukken vleesch opgeraapt, die in zakken gedaan en begraven werden.

"God zy gedankt. Er zyn op myn werf niet meer dan drie negers en een indiaansche jongen om het leven gekomen; en een zoontje van eene weduwe, myne naaste buurvrouw is zwaar gekwetst en de arm gebroken. Om een einde aan deze droevige en voor my zoo treffende gebeurtenis te maken, zoo zal ik hier nog maar allecnig byvoegen: dat al de omstandigheden, die wy na het geval eerst gewaar zyn geworden, allen en een iegelyk overtuigen, dat het schip moedwillig in den brand gestoken is, en wel door een der constapels zelven, die men zegt, zulks uit weerwraak zoude gedaan hebben, om dat hy over eene dievery gestraft is geworden."

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wv., in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 76. De prijs derzelve is f 12. 'sjaars, te betalen om de drie maanden. De prijs der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.